

МІНІСТЕРСТВО
ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Україна: СЦЕНАРІЙ ВІДНОВЛЮВАЛЬНОГО ЗРОСТАННЯ

КОНСЕНСУС-ПРОГНОЗ

ДЕПАРТАМЕНТ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ
ТА МАКРОЕКОНОМІЧНОГО ПРОГНОЗУВАННЯ

№57

Квітень
2024

Консенсус-прогноз «Україна: сценарії відновлювального зростання» було підготовлено з метою висвітлення консенсусного бачення ймовірних сценаріїв розвитку вітчизняної економіки в умовах триваючої жорстокої неспровокованої широкомасштабної війни РФ проти України, яка змінила умови життя українців, а тимчасова окупація РФ частини території України, руйнування виробничих потужностей та інфраструктури, розрив ланцюгів постачання та експорту змінили умови функціонування вітчизняної економіки.

Консенсус-прогноз – це усереднені значення основних прогнозних показників економічного і соціального розвитку України, які розраховані як медіана на основі експертних оцінок учасників опитування – провідних фахівців у сфері макроаналізу та прогнозування.

Публікація «Консенсус-прогноз» – періодичне видання Міністерства економіки України, що готується департаментом стратегічного планування та макроекономічного прогнозування, головною метою діяльності якого є вироблення рекомендацій з економічної політики щодо забезпечення стабільного і збалансованого економічного зростання України та макроекономічне прогнозування можливих сценаріїв розвитку країни.

Публікація стане в нагоді урядовцям, фахівцям центральних та місцевих органів виконавчої влади, науковцям, представникам громадських організацій, усім, кого цікавлять питання соціально-економічного розвитку країни, макроекономічного прогнозування.

Інформація, наведена в публікації, розрахована на базі матеріалів, наданих експертами Міністерства економіки України, Міністерства фінансів України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України», Інституту демографії та проблем якості життя НАН України, Інституту економіки промисловості НАН України, Державного науково-дослідний інституту інформатизації та моделювання економіки, Інституту еволюційної економіки, Інституту економічних досліджень та політичних консультацій, Міжнародного центра перспективних досліджень, ДП «Держзовнішінформ», ДП «Укрпромзовнішекспертиза», CASE Україна, Dragon Capital, Інвестиційної банківської компанії ICU, Райффайзен банку Україна та АТ «УКРСИБАНК».

За поточних «весняних» умов професійність аналітиків, активний обмін думками відіграють ключове значення як для отримання об'єктивної картини сьогодення, так і для прогнозування.

Наразі консенсус-прогноз, незважаючи на значні розбіжності між позиціями експертів, залишається одним з ефективних механізмів прийняття управлінських рішень, навіть, незважаючи на той факт, що він не може передбачати несистемні шоки.

Звертаємо увагу на те, що всі прогнозні показники, надані учасниками опитування, не є офіційними прогнозами установ, а лише експертними оцінками фахівців. Результати опитування експертів, що проводилося в березні 2024 року, наведено у даному випуску консенсус-прогнозу.

Ми висловлюємо щиру подяку всім спеціалістам, які брали участь у цій роботі.

У разі використанні матеріалів посилання на джерело обов'язкове.

ЗМІСТ

СТАН СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	4
ДИНАМІКА КОНСЕНСУС-ПРОГНОЗУ НА 2023 РІК	8
ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ	9
УЗАГАЛЬНЕНІ ПРИПУЩЕННЯ КОНСЕНСУС-ПРОГНОЗУ	10
КОНСЕНСУС-ПРОГНОЗ НА 2024-2025 РОКИ	12
КОНСЕНСУС-ПРОГНОЗ НА 2026-2027 РОКИ	14
РИЗИКИ / ЯВИЩА НА 2024-2027 РОКИ	16
ДОДАТКИ	20
ОСНОВНІ МАКРОЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ ЗА 2015-2023 РОКИ	20
ДИНАМІКА КОНСЕНСУС-ПРОГНОЗУ НА 2024 РІК	21
ДИНАМІКА КОНСЕНСУС-ПРОГНОЗУ НА 2025-2027 РОКИ	23
ДИНАМІКА ІНТЕГРАЛЬНИХ ОЦІНОК РИЗИКІВ / ЯВИЩ НА 2024–2027 РОКИ	25
МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЯСНЕННЯ ДО ТАБЛИЦЬ	26

Видання підготовлено Міністерством економіки України та містить матеріали, що були представлені провідними експертами (організаціями), які здійснюють свою діяльність у галузі макроекономічного аналізу та прогнозування.

Метою проведення опитування є підвищення якості макроекономічних прогнозів через вираження експертної думки (поточних економічних тенденцій, результатів досліджень, прогнозів), визначення перспектив щодо подальших шляхів розвитку країни та обміну інформацією між основними прогнозуючими організаціями (урядовими установами, міжнародними фінансовими організаціями, науково-дослідними інститутами, аналітичними центрами, недержавними організаціями тощо).

СТАН СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Жорстока неспровокована широкомасштабна війна РФ проти України змінила життя українців, а тимчасова окупація РФ частини території України, руйнування виробничих потужностей та інфраструктури, розрив ланцюгів постачання та експорту в цілому змінили вітчизняну економіку.

Лише за два роки війни Україна зазнала колосальних збитків. Майже 152 млрд дол. США – це прямі збитки. Найбільше постраждали: **житловий сектор, а також транспортна інфраструктура та транспорт, енергетика та сільське господарство, торгівля та промисловість**. Потреби України на реконструкцію та відновлення становлять майже 486 млрд дол. США.

Довідково.

За підсумком 2023 року ВВП України лишається нижчим за довоєнний рівень 2013 року на 30% (у співставних даних без АР Крим та частини території Луганської та Донецької областей).

Економіка України все більше набуває **рис економіки воєнного часу**. Наразі відбуваються якісні зміни, що відзеркалюються структурними зсувами, і кількісні зміни, які свідчать про пристосування бізнесу до умов війни, згуртованість населення, провідну роль держави в умовах значної міжнародної фінансової підтримки.

Як результат у 2023 році вдалося повернутися до відновлювального зростання – за попередніми даними Держстату зростання ВВП становить 5,3% (порівняно зі зменшенням на 28,8% за 2022 рік), що є значно вищим за оцінки прогнозуючих організацій з попередніх консенсусів (більш детальна історія прогнозів представлена в таблиці 1).

Кращий результат за підсумком року вдалося отримати завдяки:

- стійкості та професійності ЗСУ, відзеркаленням чого стало покращення безпекової ситуації в країні та відновлення роботи морського транспорту;
- системній фінансовій підтримці з боку міжнародних партнерів, що дало змогу частково компенсувати втрачений попит через міграцію та логістичні проблеми, шляхом розширення бюджетного фінансування;

Довідково.

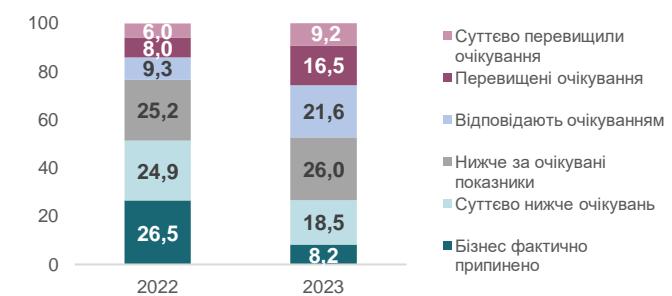
За підсумком 2023 року отримано близько 42,5 млрд дол. США порівняно з 32,5 млрд дол. США у 2022 році, дефіцит бюджету становив 20,4% ВВП проти 17,5% ВВП у 2022 році. Розширення дефіциту зумовлено насамперед зростанням витрат на оборону, що наразі є головним пріоритетом (за 2023 рік витрати державного бюджету на оборону зросли в 1,8 раза порівняно з 2022 роком). Рівень державного боргу становив 79,4% ВВП (станом на 31.12.2023).

Рис. 1 Прямі збитки від агресії Росії, млрд дол. США

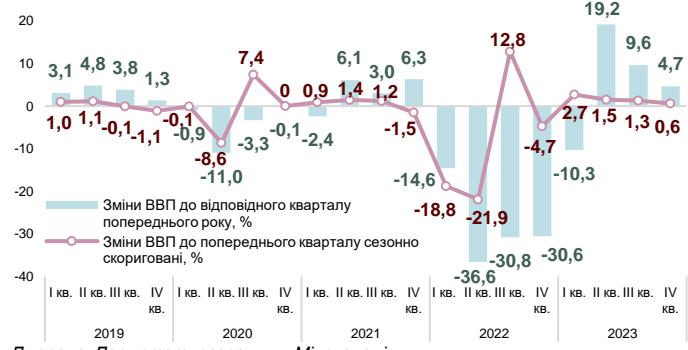
Джерело. Світовий банк

Рис. 2 Результати роботи бізнесу у відповідності до планів їх роботи, %

Джерело. Advanter Group

Рис. 3а Зміна ВВП в Україні

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономіки

Рис. 3б Реальний ВВП та ВВП до рівня 2013р., %

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономіки

УКРАЇНА: СЦЕНАРІЇ ВІДНОВЛЮВАЛЬНОГО ЗРОСТАННЯ

- швидкому реагуванню Уряду на виклики та його злагодженої роботи з бізнесом, що дало змогу посилити виробничу активність у країні;

Довідково.

Відновленню виробничої сфери, зокрема, сприяло продовження реалізації нової економічної політики воєнного часу, основними елементами якої стали: низка важливих рішень з дегрегуляцією; подальша реалізація та розширення програми «Доступні кредити 5-7-9%», зміни до якої вносилися упродовж року для її адаптації до викликів цього часу, забезпечення доступності кредитування більш широкого кола суб'єктів підприємництва та стимулювання галузей критичної інфраструктури в умовах дій воєнного стану, зокрема, для забезпечення посівної кампанії; продовження реалізації та розширення можливостей за комплексом грантових програм під загальною назвою «Ербота», що передбачають надання підприємцям грантової допомоги чи співфінансування для започаткування бізнесу, створення або розширення виробництв та інші кроки.

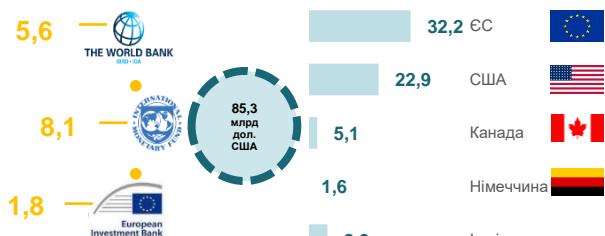
Майже 91% підприємств відновили свою діяльність з початку війни, згідно з останнім опитуванням, яке презентувала компанія Advanter Group. У 2023 році лише 8,2% підприємств фактично припинили свою діяльність, порівняно з 26,5% у 2022 році та 46,8% закритих підприємств станом на червень 2022 року.

- високій врожайності сільськогосподарської продукції та, відповідно, отримання більшого врожаю;
- збільшенню виробничих потужностей у добувній промисловості;
- стабільній ситуації в енергетиці.

Ці чинники мали безпосередній вплив як на динаміку попиту, так і динаміку пропозиції.

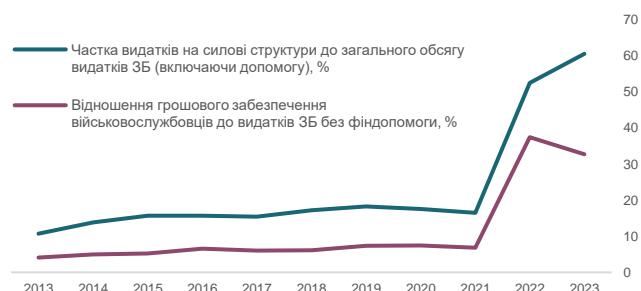
З боку попиту основним чинником зростання був інвестиційний попит, сформований значним бюджетним фінансуванням відновлення пошкодженої критичної інфраструктури, а також виробництва інвестиційної продукції (насамперед військово-промислового комплексу). **Зростання споживчого попиту** було підтримано виваженою соціальною політикою та реалізацією державних програм стимулювання зайнятості, підприємництва, підтримки внутрішньо переміщених осіб. Основним джерелом видатків на соціальні потреби та підтримку бізнесу, відновлення зруйнованої інфраструктури були саме кошти міжнародної фінансової допомоги. Налагодження альтернативних шляхів логістики, зокрема робота Українського морського коридору, дало змогу наростили наприкінці 2-го півріччя року поставки експорту, хоча **за підсумком 2023 року експорт мав усе ще ще від'ємний внесок у зростання ВВП**, у т.ч. через заборону на експорт української продукції агропромислового комплексу спочатку Європейською комісією (з України до Польщі, Угорщини, Болгарії, Румунії та Словаччини), а потім, після завершення терміну її дії, збереження обмежень деякими країнами, застосування нетарифних обмежень та блокування українських вантажів на митних пунктах пропуску.

Рис. 4а Офіційні трансферти від міжнародних організацій та з країн ЄС та світу до державного бюджету України, млрд дол. США
(станом на 01.04.2024)

Джерело. Розрахунки Мінекономіки на основі інформації Мінфіну

Рис. 4б Частка витрат на оборону у видатках зведеного бюджету, %

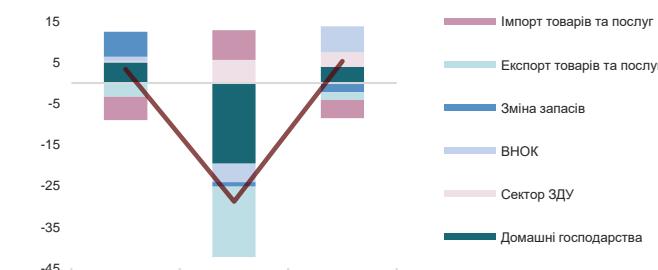
Джерело. Мінфін, розрахунки Мінекономіки

Рис. 5 Витрати (млн грн) та дефіцит державного бюджету (% від ВВП)

Джерело. Держказначейство, розрахунки Мінекономіки

Рис. 6 Внески у ВВП за категоріями кінцевого використання, в.п.

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономіки

З боку пропозиції основний внесок, враховуючи умови війни, був сформований сектором державного управління (зростання витрат на оборону) та роботою окремих галузей переробної промисловості (виробництво харчових продуктів, напів та тютюнових виробів, машинобудування, виробництво будівельних матеріалів). Також чинниками зростання були сприятливі погодні умови, що вплинули на збільшення врожаїв майже всіх рослинницьких культур, стабілізація ситуації в енергетиці завдяки оперативно проведеним ремонтам, зростання будівництва за рахунок інвестиційного попиту та робота транспортної системи (нарощування внутрішніх залізничних перевезень та переробки вантажів у морських портах окремої продукції агропромислового комплексу та гірничо-металургійного комплексу).

Проте вищезазначені позитивні тенденції значним чином стали можливими саме завдяки систематичному надходженню міжнародної фінансової допомоги.

На початку 2024 року позитивні тенденції тривали.

Найшвидші темпи відновлення спостерігалися в будівництві, переробній промисловості, транспорті, внутрішній торгівлі.

В цілому за оцінками Мінекономіки зростання ВВП у 1 кварталі 2024 року може становити 3,6%. У березні 2024 року покращився індекс очікувань ділової активності й перебуває на вищому рівні, ніж у березні 2023 року (52 порівняно з 49,5).

Довідково.

У грудні 2023 році індекс очікувань ділової активності становив 45,7 порівняно з 42,1 у грудні 2022 році.

Збалансованими лишалися грошово-кредитний, валютний та товарні ринки.

Зберігається тренд і на сповільнення споживчої інфляції – у березні 2024 року річний темп становив 3,2% (4,3% у попередньому місяці). І це найнижчий рівень за більш як три роки і є порівняно близьким до динаміки інфляції в деяких європейських країнах, на чиїх територіях не ведуться бойові дії, що є додатковим підтвердженням цього.

Довідково.

За підсумком грудня 2023 року споживча інфляція досягла 5,1% у річному вимірі (з 26,6% у грудні 2022 року).

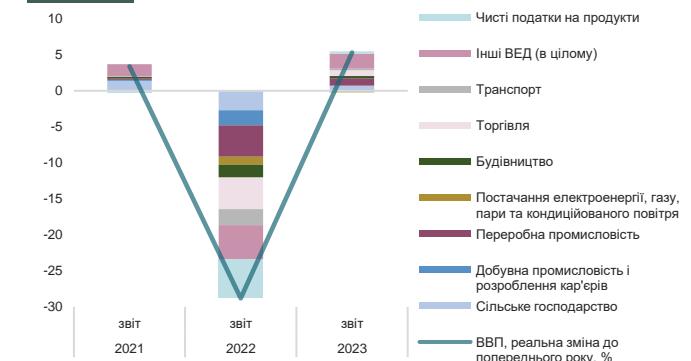
Водночас забезпечується і відносна курсова стійкість гривні з огляду на стабільно вузькі межі коливання курсу, навіть після переходу від фіксованого до режиму керованої гнучкості (03.10.2023 Національний банк здійснив перехід до режиму керованої гнучкості обмінного курсу). Загалом у 2023 році обмінний курс становив 36,6 грн/дол.США.

Рис. 7 Експорт товарів, щомісяця, млн дол. США

Джерело. НБУ, Держстат, Держмитслужба

Рис. 8 Внески у ВВП (виробничий метод), В.П.

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономіки

Рис. 9 Індекс очікувань ділової активності (ІОДА), щомісяця

Джерело. НБУ

Рис. 10 Споживча та базова інфляція, %

Джерело. Держстат

УКРАЇНА: СЦЕНАРІЇ ВІДНОВЛЮВАЛЬНОГО ЗРОСТАННЯ

Поступово стабілізуються міграційні процеси на фоні зупинення відпливу трудових ресурсів, що на початку війни було спричинено переміщенням населення до безпечних місць. Але значна частина громадян усе ще залишається за кордоном (за даними ООН, станом на 14.03.2024, у всьому світі було зафіксовано 6,5 млн біженців з України), що додатково негативно впливає на рахунок поточних операцій платіжного балансу (далі – РПО) (до серпня 2023 року імпорт послуг, у структурі якого майже 70% складає імпорт послуг подорожей, кумулятивно зростав, і, лише починаючи з вересня, динаміка змінилася на протилежну). За січень-лютий 2024 року РПО становить «мінус» 0,6 млрд дол. США. Обсяг міжнародних резервів (станом на кінець лютого 2024 року) зріс на 8,2 млрд дол. США або на 28,4% порівняно з відповідним періодом 2023 року до 37,1 млрд дол. США що забезпечує фінансування імпорту майбутнього періоду протягом 4,9 місяця.

Довідково.

За 2023 рік РПО становив «мінус» 9,2 млрд дол. США. В цілому за 2023 рік обсяг міжнародних резервів за даними Національного банку зріс на 12 млрд дол. США або на 42,2% до 40,5 млрд дол. США в еквіваленті, і був достатнім для забезпечення фінансування імпорту майбутнього періоду впродовж 5,4 місяця порівняно із 3,9 місяця у 2022 році.

Незважаючи на всі проблеми, породжені війною, позитивна динаміка за ключовими макроекономічними показниками є свідченням пристосованості економіки до умов війни й поступового її переналаштування.

Рис. 11 Біженці з України в усьому світі та зафіксовані в країнах Європи, тис. осіб (станом на відповідну дату)

Джерело. <https://data.unhcr.org/en/situations/ukraine>

Рис. 12 Обсяг міжнародної фінансової допомоги, (млрд дол. США), граничний рівень дефіциту Державного бюджету (% від ВВП), зміни споживчих цін та обмінного курсу гривні (%)

Таблиця 1

ДИНАМІКА КОНСЕНСУС-ПРОГНОЗУ НА 2023 РІК

(липень 2020 – жовтень 2023 року)

Показник	Період	Звіт 2023 ¹	2023				
			07/2020	04/2021	10/2021	04/2023	10/2023
Національні рахунки, млрд грн							
Номінальний ВВП		6 537,8	5 539,5	5 528,0	6491,6	6 079,9	6 333,0
Національні рахунки, %, річна зміна							
Реальний ВВП		5,3	4,1	3,5	3,4	0,3	4,5
Споживання		7,2	3,5	3,4	3,4	2,4	6,3
Валове нагромадження основного капіталу		52,9	9,3	10,0	10,0	8,9	10,9
Експорт товарів та послуг		-5,4	5,0	2,4	2,8	-3,2	-2,1
Імпорт товарів та послуг		8,5	6,8	5,0	4,5	2,3	4,2
Випуск окремих секторів економіки, %, річна зміна							
Сільське господарство		-	3,7	2,8	3,0	-1,0	5,0
Промислове виробництво		5,9	3,8	2,3	3,0	0,2	2,0
Інфляція, індекс (%)							
Індекс споживчих цін (середній за рік)		112,9	106,0	106,0	106,7	120,7	113,4
грудень до грудня попереднього року		105,1	105,4	105,7	106,6	119,7	109,0
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)		-	106,8	107,8	110,0	126,4	120,6
грудень до грудня попереднього року		-	106,1	106,8	109,8	126,3	120,0
Зовнішній сектор, млрд дол. США							
Рахунок поточних операцій		-9,2	-4,1	-5,7	-5,5	-6,6	-6,9
Обсяг експорту товарів та послуг		51,1	69,9	69,5	77,9	55,1	51,1
обсяг експорту товарів		34,7	x	x	x	40,2	34,6
Обсяг імпорту товарів та послуг		88,5	82,0	80,1	89,0	91,2	88,6
обсяг імпорту товарів		63,5	x	x	x	61,0	62,2
Фінансовий рахунок		-18,5	-6,3	-7,5	-6,2	-13,2	-15,4
Прямі іноземні інвестиції		-4,2	-3,6	-3,5	-5,6	-0,6	-3,2
Валові міжнародні резерви України (на кінець періоду)		40,5	28,2	29,5	30,7	29,5	40,2
Обмінний курс, грн/дол. США							
Середньорічний		36,57	29,01	29,00	28,63	38,98	36,90
На кінець року		37,98	30,40	29,20	28,40	41,25	38,40
Державні фінанси, млрд грн							
Доходи зведеного бюджету		3104,8	1 571,5	1 707,0	1 819,0	2 419,5	2 163,6
Видатки зведеного бюджету		4441,4	1 680,5	1 905,0	1 992,0	3 618,8	3 446,6
Сальдо зведеного бюджету		-1331,5	-127,0	-179,8	-188,1	-1 199,3	-1 282,9
Державний борг (прямий та гарантований)		5 519,5	2 200,0	2 674,3	2 175,0	5 249,6	5 596,4
Соціальні показники							
Рівень безробіття (за методологією МОП), % до робочої сили віком 15–70 років		-	8,9	8,3	8,4	19,8	14,2
Середньомісячна заробітна плата працівників, грн		17 442	15 778	16 705	17 263	16 723	16 123

¹ Деякі показники за 2023 рік відсутні, враховуючи норми Закону України від 03.03.2022 № 2115-IX «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни», у період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення, призупиняється подання звітності суб'єктів господарювання органам державної статистики та, відповідно, публікація всієї повноти статистичної інформації.

ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ

У рамках консенсусу до Вашої уваги пропонується шостий варіант прогнозу на 2024 рік та третій варіант прогнозів на 2025 і 2026 роки, що були розраховані на базі матеріалів, представлених учасниками опитування. Прогноз на 2027 рік експертами надано вперше.

Прогнози відновлювального зростання як на поточний рік, так і на подальшу перспективу наразі залишаються під великим впливом невизначеності, зокрема й щодо тривалості бойових дій і щодо обсягів та термінів надходження міжнародної фінансової допомоги.

Наразі експерти у своїх прогнозних сценаріях розділилися на дві групи: одна група включає оптимістично налаштованих експертів, які виходять з того, що війна закінчиться у 2024 році; інша група експертів припускає, що війна може тривати довше. Відповідно, враховуючи різні припущення щодо закінчення війни, цей випуск уперше містить консенсус-прогноз за двома сценаріями: перший, розрахований як усереднене значення, для якого основні прогнозні показники були оцінені експертами 4-х організацій на основі припущення щодо припинення війни у 2024 році, другий, розрахований як медіана, для якого показники було надано 8-ма організаціями, зважаючи на припущення, що війна триватиме ї після 2024 року.

Різні припущення експертів до прогнозів сформували їх суттєву варіативність за цілою низкою макропоказників.

Хоча абсолютна більшість експертів вважають, що економіка й далі зростатиме за обома сценаріями.

Так, експерти, які припускають закінчення війни у 2024-му році, уже в наступному, 2025 році, прогнозують зростання реального ВВП у середньому на рівні 5%, а інші експерти мають більш стриману оцінку – зростання на рівні 3,5%. Але навіть така оцінка включає в себе великий розбіг значень – від падіння на 1,3% до зростання на 6%.

Для поточного 2024 року консенсусна оцінка порівняно з попередньою дещо погіршилася. Так, за прогнозами експертів зростання ВВП у 2024 році очікується на рівні 3,6% (порівняно з оцінкою 4,2% станом на жовтень 2023 року), що загалом може бути пояснено ефектом більш високої бази 2023 року. Водночас такі оцінки на 2024 рік також зберігають певну варіативність – від 2,1% до 5%.

Широкий діапазон коливань зберігається і за низкою інших показників 2024 року, зокрема відсутня чітка визначеність в експертному середовищі щодо показників в сільському господарстві (від падіння виробництва на 3% до його зростання на 3,4%),

імпорту товарів та послуг (від «мінус» 13% до «плюс» 6,7%).

В оцінці інших показників експерти хоч і дають однакові тенденції на поточний рік, але зберігається широкий діапазон коливань.

Головними консенсус-меседжами є:

- вітчизняна економіка критично залежить від обсягів надходжень від міжнародних партнерів, які за прогнозами на середньострокову перспективу поступово зменшуватимуться;
- на поточний рік експерти розділяють думку, що споживча інфляція буде нижчою, ніж оцінювалася раніше (на рівні 8,5% за рік порівняно з оцінкою 9,1% станом на жовтень 2023 року), але вищою за рівень 2023 року. Стримувати зростання цін у першій половині року в основному буде чинник достатньої пропозиції завдяки ефектам гарних минулорічних врожаїв, надалі чинником прискорення цін стане вичерпання домінантної дії цього чинника на фоні нижчого врожаю 2024 року, а також перенесення в ціни ефекту млявої девальвації гривні. У наступному році, у разі закінчення війни у 2024-му році, інфляція збережеться на рівні 8,2%, а в разі закінчення війни у 2025-му році, навпаки, зросте до 9,2%;
- під час війни дефіцит бюджету залишатиметься високим, враховуючи потреби держави (переважно оборони та соціального забезпечення), з подальшим його зменшенням на середньострокову перспективу;
- реалізація відкладеного споживчого попиту після завершення війни та повернення мігрантів до країни буде важливим чинником зростання, проте масштаби повернення лишаються невизначеними;
- високий рівень безробіття за його широкого діапазону коливань, у тому числі, є результатом нестачі інформації щодо стану ринку праці, неврегульованості питань щодо методології обліку окремих категорій населення (врахування військовослужбовців, тимчасово окупованих територій та територій, на яких ведуться (велисся) бойові дії).

На 2026-2027 роки експерти в основному припускають зростання економіки в рамках програм відновлення та відбудови, що відповідно підвищуватиме роль впливу інвестиційного попиту.

Ураховуючи прогнози експертів, ВВП у 2027 році так і не досягне рівня 2021 року: становить 91% рівня 2021 року для сценарію закінчення війни у 2024 році, та 88% – для сценарію більш тривалої війни.

УЗАГАЛЬНЕНІ ПРИПУЩЕННЯ КОНСЕНСУС-ПРОГНОЗУ

Таблиця 2

Показник \ Період	На 2024 рік станом на:						На 2025 рік станом на:			На 2026 рік станом на:			На 2027 рік станом на:
	07/20	04/21	10/21	04/23	10/23	04/24	04/23	10/23	04/24	04/23	10/23	04/24	04/24
ВВП, % реальні зміни:													
США	2,0	2,0	2,0	1,4	1,1	2,1	1,9	1,9	1,7	2,2	2,1	2,2	2,3
Єврозона	1,6	2,0	2,0	1,5	1,5	0,9	1,7	1,7	1,6	1,8	1,8	1,6	1,6
Китай	5,5	5,4	5,2	5,1	4,5	4,6	5,5	4,6	4,1	6,0	4,4	4,2	4,1
російська федерація*	1,8	1,9	1,8	-0,5	1,3	x	1,0	1,1	x	1,5	0,9	x	x
Ціна на нафту марки Brent, середньорічна, дол. США/барель	50	60	64	81	81,9	82,7	74,5	76,5	80	71	72	75	72,4
Ціна на чорні метали , середньорічна зміна, у % до попереднього року	3,0	3,0	3,0	-3,0	-3,0	-4,0	-4,0	-5,0	3,0	1,3	0,6	0,3	1,5
Ціна на залізну руду , середньорічна зміна, у % до попереднього року	2,0	3,0	3,0	-10,0	-10,0	-12,9	-4,9	-5,0	-4,8	0,7	0	0	0
Ціна на пшеницю , середньорічна зміна, у % до попереднього року	2,0	1,5	5,0	-8,3	-10,0	-2,9	-4,0	-5,5	-4,5	1,0	0	0	0,3
Ціна на кукурудзу , середньорічна зміна, у % до попереднього року	2,5	1,0	0,9	-9,8	-10,5	-9,0	-5,4	-5,8	-3,7	2,2	1,3	1,0	0,5
Середньорічна ціна на імпортований природний газ , дол. США за 1 тис. м ³	195	215	300	792,4	565,5	450	662,5	491	405	600	500	360	352,5
Середньорічний обмінний курс , євро / дол. США	1,10	1,15	1,15	1,07	1,09	1,09	1,07	1,08	1,09	1,08	1,08	1,08	1,08
Зміна тарифів на комунальні послуги для населення (грудень до грудня), на базі яких розраховується індекс споживчих цін, %, зокрема:													
природний газ	6,5	7,5	10	30	30	0	27,5	30	10	27,5	10	25	22,5
електроенергія	5	7,5	5	20	20	15	17,5	20	15	17,5	10	17,5	17,5
постачання теплової енергії та гарячої води	2,7	5	7,5	40	20	10	26	25	15	24	15	25	22,5
Зміна тарифів на перевезення (грудень до грудня), %, зокрема:													
пасажирів, багажу і вантажобагажу пасажирів залізничним транспортом	6	6,5	5	19,8	15	7,5	20,5	21	20	25	15	22,5	22,5
вантажні залізничні перевезення	10	10	7,5	27,5	30	12,5	15	10	9,9	30	10	10	9,1
Мінімальна заробітна плата , середньорічна, гривень	7 443	7 540	7 683	7 600	7 775	7 775	8 200	8 335	8 717,5	8 800	8 956	9 465,5	9 997,5
Валовий збір зернових , млн тонн	73	71	74	49	51	56	54,5	56,5	58	60	60	59	61
Облікова ставка Національного банку , % річних, на кінець року	6	6	6,8	21	16,3	13,5	14,5	12	12	11	10	12	12
Обсяг міжнародної фінансової допомоги , млрд дол. США	x	x	x	40	40	37,5	25	25	23,5	20	20	18	18
Надходження від приватизації державного майна , млрд гривень	4,0	2,8	2,3	5,0	4,0	4,0	5,5	4,8	4,0	5,0	5,0	4,0	5,0
Середньорічна чисельність наявного населення , млн осіб	x	x	x	33,7	34,0	34,0	34,4	35,0	34,1	35,5	35,4	34,8	35,4
Міграційний приріст (+) / скорочення (-) , млн осіб	x	x	x	1,0	0,1	-0,5	1,5	1,0	0,6	1,3	0,5	0,6	0,7

* починаючи з квітня 2024 року, ВВП російської федерації не відслідковується

Продовження таблиці 2

Воєнні (якісні) припущення	2024		2025		2026		2027	
		Всього відповідей		Всього відповідей		Всього відповідей		Всього відповідей
Тривалість бойових дій								
«+» – тривають протягом даного року	10	10	6	10	0	9	0	9
«-» – не тривають протягом даного року	0		4		9		9	
Контроль над територією								
«повний» – в межах кордонів 1991 року,	0	9	0	8	1	7	3	7
«частковий» – не відбулось повернення до кордонів 1991 року	9		8		6		4	
Доступ до портів								
«повний» – навіть, якщо немає повернення до кордонів 1991 року в питаннях Криму	0	9	1	9	5	7	5	7
«частковий» – якщо війна триває і немає можливості використовувати порти, як це мало місце за мирних часів)	9		8		2		2	
Проблеми з перетином вантажів державного кордону України з країнами-сусідами (членами ЄС)								
«+» – будуть наявними протягом даного року	9	9	6	9	3	8	2	8
«-» – будуть відсутніми протягом даного року	0		3		5		6	
Дефіцит електроенергії в енергосистемі								
«існує» – якщо відчутний	5	10	2	10	1	9	1	9
«не існує» – якщо дефіцит не значний, тимчасовий, який перекриватиметься імпортом	5		8		8		8	

Таблиця 3

Консенсус-прогноз на 2024-2025 роки

У таблиці наведено дві групи прогнозів: перший, розрахований як усереднене значення, для якого основні прогнозні показники були оцінені експертами кількох організацій на основі припущення стосовно припинення війни у 2024 році, другий – що війна буде більш тривалий період.

(станом на квітень 2024 року)

Показник	Період	2025 рік	2024 рік	2025 рік	2024 рік		2025 рік	
		Середнє арифметичне	Медіана		MIN	MAX	MIN	MAX
Національні рахунки		млрд грн						
Номінальний ВВП		8 605,6	7 515,4	8 707,0	6 812,0	7 839,0	7 923,4	9 157,9
Національні рахунки		% , річна зміна						
Реальний ВВП		5,0	3,6	3,5	2,1	5,0	-1,3	6,0
Споживання		0,6	2,6	3,0	0,7	6,0	-1,3	4,6
Приватне		7,5	5,6	2,7	1,2	9,9	0,3	3,1
Державне		-9,2	-1,0	1,7	-4,7	8,5	-5,1	7,7
Валове нагромадження основного капіталу		16,1	10,3	10,0	2,8	19,3	1,5	12,7
Експорт товарів та послуг		13,3	6,0	8,5	1,9	10,0	2,4	13,0
Імпорт товарів та послуг		2,1	5,8	4,8	-3,0	15,0	1,0	10,0
Випуск окремих секторів економіки		% , річна зміна						
Сільське господарство		5,0	0,5	2,6	-3,0	3,4	1,8	3,5
Промислове виробництво		5,7	3,6	3,6	0,7	5,9	-0,6	6,0
Інфляція		індекс (%)						
Дефлятор ВВП (середній за рік)		111,4	111,5	111,6	107,9	116,2	109,0	113,2
Індекс споживчих цін (середній за рік)		109,1	107,4	108,8	105,4	111,2	106,8	111,1
грудень до грудня попереднього року		108,2	108,5	109,2	107,6	110,1	105,8	110,8
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)		111,3	115,7	112,0	111,0	124,0	110,0	118,0
грудень до грудня попереднього року		110,6	112,1	111,4	109,8	120,0	110,0	115,0
Зовнішній сектор		млрд дол. США						
Рахунок поточних операцій		-9,4	-13,3	-17,4	-18,0	-11,7	-20,0	-12,0
Обсяг експорту товарів та послуг		65,6	53,5	58,9	52,0	55,0	57,0	60,2
обсяг експорту товарів		47,9	36,7	39,8	35,3	39,7	39,5	43,8
Обсяг імпорту товарів та послуг		94,8	90,0	91,6	77,0	94,4	80,0	97,9
обсяг імпорту товарів		76,3	69,5	71,7	66,6	71,2	70,1	76,7
Фінансовий рахунок		-6,9	-11,9	-18,7	-11,2	-15,0	-10,7	-20,0
Прямі іноземні інвестиції		-4,3	-3,1	-3,2	-1,5	-4,5	-1,9	-4,5
Валові міжнародні резерви України (на кінець періоду)		39,7	40,0	39,0	29,0	43,9	26,0	48,0

УКРАЇНА: СЦЕНАРІЇ ВІДНОВЛЮВАЛЬНОГО ЗРОСТАННЯ

Продовження таблиці 3

Показник	Період	2025 рік	2024 рік	2025 рік	2024 рік		2025 рік	
		Середнє арифметичне	Медіана		MIN	MAX	MIN	MAX
Зовнішній сектор		% ВВП						
Рахунок поточних операцій		-4,7	-7,1	-8,6	-9,7	-6,3	-9,4	-5,6
Обсяг експорту товарів та послуг		32,6	28,7	28,9	27,9	34,9	26,9	32,8
обсяг експорту товарів		23,8	19,7	19,5	19,6	21,0	21,0	22,6
Обсяг імпорту товарів та послуг		47,1	48,3	44,9	40,6	52,5	37,7	52,4
обсяг імпорту товарів		37,8	37,3	35,2	36,3	38,9	35,8	40,7
Фінансовий рахунок		-3,4	-13,2	-19,5	-6,0	-7,4	-5,7	-9,4
Прямі іноземні інвестиції		-2,1	-1,7	-1,5	-0,8	-2,5	-1,1	-2,4
Валові міжнародні резерви України (на кінець періоду)		19,2	21,5	19,1	16,4	23,8	14,8	22,6
Зовнішній сектор		%, річна зміна (вартісний вимір)						
Обсяг експорту товарів та послуг		23,7	4,7	8,3	1,8	7,6	6,0	13,2
Обсяг імпорту товарів та послуг		3,9	1,7	2,5	-13,0	6,7	2,2	3,9
Обмінний курс, грн/дол. США								
Середній		42,6	40,33	42,70	38,14	41,20	39,60	45,90
Кінець періоду		45,7	41,67	44,80	39,71	44,00	39,00	46,30
Державні фінанси		млрд грн						
Доходи зведеного бюджету		2 665,9	2 441,9	2 812,0	2 300,0	3 180,6	2 709,2	3 090,0
Видатки зведеного бюджету		3 946,9	3 986,2	4 120,7	3 800,0	4 510,7	3 878,1	4 563,0
Сальдо зведеного бюджету		-1 281,0	-1 544,4	-1 308,7	-1 235,0	-1 700,0	-959,3	-1 751,0
Державний борг (прямий та гарантований)		8 367,2	7 244,0	8 924,2	6 519,3	8 950,0	7 274,4	9 097,0
Державні фінанси		% ВВП						
Доходи зведеного бюджету		30,9	32,5	32,3	31,1	46,7	32,0	35,0
Видатки зведеного бюджету		45,8	53,0	47,3	50,0	66,2	43,9	52,1
Сальдо зведеного бюджету		-14,9	-20,5	-15,0	-16,0	-21,8	-10,9	-20,0
Державний борг (прямий та гарантований)		97,0	96,4	102,5	84,6	118,9	82,4	104,6
Соціальні показники								
Кількість зайнятих економічною діяльністю у віці 15-70 років, млн осіб		12,8	12,4	12,3	12,0	12,5	12,2	13,1
Кількість безробітних у віці 15-70 років (за методологією МОП), млн осіб		2,2	2,5	2,2	0,5	2,8	1,3	2,7
Рівень безробіття населення у віці 15-70 років (за методологією МОП), у % до робочої сили відповідної вікової групи		15,0	18,2	15,8	10,1	18,7	9,6	17,9
Середньомісячна заробітна плата працівників, гривень		24 195	20 581	23 950	19 273	21 800	21 510	25 500
Середньомісячна заробітна плата, скоригована на індекс споживчих цін, % до попереднього року		6,2	12,0	4,3	2,6	17,7	1,7	8,1

Таблиця 4

Консенсус-прогноз на 2026-2027 роки

У таблиці наведено дві групи прогнозів: перший, розрахований як усереднене значення, для якого основні прогнозні показники були оцінені експертами кількох організацій на основі припущення стосовно припинення війни у 2024 році, другий – що війна буде більш тривалий період.

(станом на квітень 2024 року)

Показник	Період	2026 рік	2027 рік	2026 рік	2027 рік	2026 рік		2027 рік	
		Середнє арифметичне		Медіана		MIN	MAX	MIN	MAX
Національні рахунки		млрд грн							
Номінальний ВВП		9 855,3	11 046,4	9 997,6	11 203,9	9 406,0	10 580,0	10 791,0	12 390,0
Національні рахунки		%, річна зміна							
Реальний ВВП		5,7	5,4	5,0	4,5	3,8	7,5	3,0	6,2
Споживання		2,5	3,7	2,9	3,3	-3,9	5,9	0,6	6,0
Приватне		6,9	5,9	5,6	4,5	4,4	8,6	3,1	6,4
Державне		-5,9	-0,4	0,6	2,1	-25,6	6,2	-8,3	5,2
Валове нагромадження основного капіталу		15,5	14,9	14,0	14,6	8,2	21,6	10,1	16,0
Експорт товарів та послуг		12,3	15,8	9,0	13,7	5,6	13,2	4,0	23,0
Імпорт товарів та послуг		4,1	9,1	7,4	5,5	-5,2	9,0	2,4	10,2
Випуск окремих секторів економіки		%, річна зміна							
Сільське господарство		4,6	4,5	3,1	3,9	3,0	5,0	3,5	4,5
Промислове виробництво		6,0	6,9	4,0	5,0	2,2	7,0	2,5	6,3
Інфляція		індекс (%)							
Дефлятор ВВП (середній за рік)		109,6	108,1	110,3	109,6	107,0	114,0	106,0	111,5
Індекс споживчих цін (середній за рік)		107,1	105,7	108,5	106,7	106,0	112,0	105,0	110,0
грудень до грудня попереднього року		106,5	105,9	109,2	107,0	105,0	110,4	105,0	108,5
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)		109,9	106,7	111,8	110,4	110,0	118,0	109,0	114,0
грудень до грудня попереднього року		108,4	105,5	112,3	108,5	109,0	118,0	107,8	114,0
Зовнішній сектор		млрд дол. США							
Рахунок поточних операцій		-7,9	-9,0	-17,7	-18,6	-25,0	-11,7	-30,0	-8,2
Обсяг експорту товарів та послуг		74,1	84,4	65,0	74,3	64,0	67,3	68,0	80,3
обсяг експорту товарів		57,9	66,8	48,5	57,4	44,9	49,2	52,3	59,6
Обсяг імпорту товарів та послуг		102,9	111,8	94,8	100,7	84,0	97,3	87,0	105,2
обсяг імпорту товарів		85,7	95,0	74,9	81,4	74,3	79,2	79,9	88,2
Фінансовий рахунок		-10,3	-9,2	-18,8	-17,2	-8,4	-20,0	-11,3	-25,0
Прямі іноземні інвестиції		-4,8	-5,8	-4,7	-6,2	-4,4	-6,3	-5,7	-8,8
Валові міжнародні резерви України (на кінець періоду)		37,7	37,8	37,5	38,0	28,0	45,0	31,0	43,0

УКРАЇНА: СЦЕНАРІЇ ВІДНОВЛЮВАЛЬНОГО ЗРОСТАННЯ

Продовження таблиці 4

Показник	Період	2026 рік	2027 рік	2026 рік	2027 рік	2026 рік		2027 рік	
		Середнє арифметичне	Медіана	MIN	MAX	MIN	MAX	MIN	MAX
Зовнішній сектор		% ВВП							
Рахунок поточних операцій		-3,5	-3,7	-8,2	-7,7	-9,9	-5,4	-11,1	-3,2
Обсяг експорту товарів та послуг		33,0	34,6	30,1	30,7	25,8	33,1	25,9	32,5
обсяг експорту товарів		26,0	27,7	22,4	23,8	22,3	23,2	21,8	25,0
Обсяг імпорту товарів та послуг		46,1	46,2	43,8	41,7	34,6	49,6	32,3	45,7
обсяг імпорту товарів		38,3	39,2	34,6	33,7	34,6	38,7	34,0	34,8
Фінансовий рахунок		-4,6	-3,6	-20,0	-16,1	-3,9	-9,1	-4,4	-19,4
Прямі іноземні інвестиції		-2,0	-2,1	-2,2	-2,6	-1,9	-2,9	-2,3	-3,4
Валові міжнародні резерви України (на кінець періоду)		16,5	15,0	17,3	15,7	14,5	18,5	12,9	16,5
Зовнішній сектор		%, річна зміна (вартісний вимір)							
Обсяг експорту товарів та послуг		13,5	13,8	10,2	14,3	8,3	17,6	4,6	19,3
Обсяг імпорту товарів та послуг		8,5	8,8	4,1	5,7	-3,3	5,0	3,6	8,1
Обмінний курс, грн/дол. США									
Середній		43,2	44,5	46,22	46,37	39,00	48,60	40,00	48,70
Кінець періоду		43,1	44,4	46,43	46,68	38,00	47,80	41,00	49,60
Державні фінанси		млрд грн							
Доходи зведеного бюджету		3 154,5	3 500,0	3 239,4	3 770,5	3 139,0	3 500,0	3 464,0	3 960,0
Видатки зведеного бюджету		4 092,3	4 437,1	3 982,2	4 436,0	3 924,0	4 454,2	4 142,9	4 654,2
Сальдо зведеного бюджету		-937,8	-937,1	-782,3	-874,4	-630,0	-1 500,0	-359,6	-1 300,0
Державний борг (прямий та гарантований)		8 127,6	8 672,2	9 225,0	9 335,0	7 716,0	10 447,0	7 872,3	11 971,0
Державні фінанси		% ВВП							
Доходи зведеного бюджету		32,7	32,1	32,4	33,7	32,0	33,4	32,0	33,8
Видатки зведеного бюджету		42,5	40,9	39,8	39,6	39,0	44,0	37,0	41,1
Сальдо зведеного бюджету		-9,9	-8,8	-7,8	-7,8	-6,0	-14,2	-3,2	-10,7
Державний борг (прямий та гарантований)		84,0	80,1	92,3	83,3	77,2	98,8	70,3	99,0
Соціальні показники									
Кількість зайнятих економічно діяльністю у віці 15-70 років, млн осіб		13,0	13,2	12,7	13,0	12,1	13,6	12,4	14,2
Кількість безробітніх у віці 15-70 років (за методологією МОП), млн осіб		2,2	2,0	2,0	2,0	1,4	2,7	1,5	2,6
Рівень безробіття населення у віці 15-70 років (за методологією МОП), у % до робочої сили відповідної вікової групи		14,0	12,7	13,1	12,8	10,4	17,4	10,2	16,4
Середньомісячна заробітна плата працівників, гривень		27 050	30 472	27 585	30 820	24 610	29 000	27 317	33 000
Середньомісячна заробітна плата, скоригована на індекс споживчих цін, % до попереднього року		4,3	6,5	5,3	5,9	3,0	10,7	2,8	10,9

РИЗИКИ / ЯВИЩА НА 2024-2027 РОКИ

Оцінка ризиків здійснювалася за двома критеріями: ймовірність реалізації конкретного ризику та вплив ризику на економіку Україну.

На основі наданих матеріалів було розраховано інтегральну оцінку ризиків як добуток оцінок ймовірності реалізації явища та впливу явища на економіку України, зважений на кількість респондентів.

Ризики на 2024 рік оцінювалися вшосте, на 2025 та 2026 роки – втретє, на 2027 рік – уперше. Максимальна консенсус-оцінка як зовнішніх, так і внутрішніх ризиків має інтегральне значення 16.

Триваюча жорстока широкомасштабна війна РФ проти України істотно впливає на оцінювання – очікувано високі інтегральні оцінки отримали ризики, пов’язані з війною, – військові умови, що оцінювались експертами втретє.

Лідируючу позицію з майже максимальною оцінкою (15) на 2024 рік і далі займає ризик «Продовження війни на території України». На 2025-2026 роки інтегральні оцінки ризику з року в рік дещо зменшуються до 13 та 9 відповідно, але, якщо порівняти з попередніми опитуваннями, оцінки для цього ризика погіршилися (збільшилися), що є свідченням того, що більшість експертів схиляється до думки щодо продовження війни впродовж прогнозованого періоду. І лише на 2027 рік інтегральна оцінка ризику є трохи нижчою за середню – 6.

Упродовж 2024-2025 років експертами очікується і «Масштабна хвиля мобілізації». Цей ризик оцінювався вперше та отримав високі інтегральні оцінки на зазначений прогнозний період – 12 та 10 відповідно.

Також високі інтегральні оцінки впродовж 2024-2027 років має ризик «Неможливість за різних причин повноцінного використання в економіці значної частини території, яка зазнала тимчасової окупації та руйнівних наслідків проведення активних бойових дій, зокрема внаслідок необхідності масового її розмінування» – 13, 12, 9 та 8 відповідно, що свідчить про значні масштаби завданіх збитків.

Ризик «Деблокування морських портів України та їх вільне використання» має інтегральну оцінку 8 у 2024 з помірною ймовірністю реалізації, але значним впливом на економіку. Надалі певненість експертів щодо вірогідності цього зростає – інтегральні оцінки по роках поступово прискорюються (у 2027 році досягли 11).

«Підписання мирної угоди» має помірну ймовірність у 2024-2025, яка підвищується до середньої у 2026-2027 роках із з стабільно помірною оцінкою впливу на економіку України упродовж усіх 4-х років (інтегральні оцінки 5, 8, 9, 9 відповідно).

Найбільш значущими серед зовнішніх ризиків виявилися:

упродовж 2024-2027 років:

- «Послаблення, затримка або призупинення фінансової підтримки України зі сторони міжнародних партнерів, зокрема зменшення обсягу фінансування від ЄС та США (в т.ч. внаслідок внутрішньополітичної ситуації в країнах-партнерах);

Оцінка реалізації ризиків та їх впливу на економіку України проводилася за такою шкалою:

Оцінка ймовірності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України
Значна ймовірність (50% і більше) прояву явища – 4	Значний вплив – 4
Середня ймовірність (30–49%) прояву явища – 3	Помірний вплив – 3
Помірна ймовірність (10–29%) прояву явища – 2	Слабкий вплив – 2
Мала ймовірність (менше 10%) прояву явища – 1	Незначний вплив – 1
Явище не є вірогідним – 0	Вплив відсутній – 0

- «Глибока соціалізація значної частини біженців за кордоном із мінімальною ймовірністю їх повернення у майбутньому, продовження у зв’язку з цим відтоку населення з України (чоловіки поїдуть до своїх сімей) після завершення війни»;

у 2024-2025 роках:

- «Введення нових митних тарифів та обмежень, блокування логістики зі сторони країн-партнерів».

Серед **внутрішніх ризиків / явищ** для вітчизняної економіки високими виявилися:

упродовж 2024-2027 років:

- «Демографічна криза: дефіцит трудових ресурсів – надвеликий відсоток населення, що потребує соціальної підтримки (пенсіонери, діти, інваліди) – гендерний зсув»;
- «Низький рівень реалізації реформ»;
- «Додаткова емісія грошових коштів для фінансування видатків державного бюджету або Пенсійного фонду, інших фондів соціального страхування»;
- «Посилення неплатоспроможності суб’єктів економічної діяльності»;
- «Зубожіння переважної частини населення»;
- «Збереження низької кредитної активності комерційних банків у реальному секторі» з незначним послабленням у 2027 році);

у 2024 році:

- «Значний дефіцит потужності в електроенергетиці (енерготерор)»;
- «Отримання низького врожаю зернових культур».

Єдиним внутрішнім ризиком, що займав першу позицію серед високих інтегральних оцінок у мирний час і зберігся в групі високих ризиків і наразі, є «Збереження наявного рівня корупції». До того ж його оцінки збільшилися, якщо порівняти з попереднім опитуванням, проведеним у жовтні 2023 року (11 – у 2024 та 2025 роках, 10 – у 2026 та 9 – у 2027 роках).

Найменш значущими для економіки експертами оцінено такі ризики / явища як:

- «Суттєве зростання цін на світових енергетичних ринках» (серед зовнішніх ризиків / явищ);
- «Запровадження нової податкової системи» (серед внутрішніх ризиків / явищ)».

ІНТЕГРАЛЬНА ОЦІНКА РИЗИКІВ / ЯВИЩ НА 2024-2027 РОКИ

Таблиця 5

Військові умови (квітень 2024 року)

Військові умови	2024 рік			2025 рік			2026 рік			2027 рік		
	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України
Продовження війни на території України	15	4	4	13	3	4	9	2	4	6	2	3
Неможливість за різних причин повноцінного використання в економіці значної частини території, яка зазнала окупації та руйнівних наслідків проведення активних бойових дій, зокрема внаслідок необхідності масового її розмінування	13	4	3	12	4	3	9	3	3	8	3	3
Масштабна хвиля мобілізації	12	3	3	10	3	3	4	2	3	4	2	3
Деблокування морських портів України та їх вільне використання	8	2	4	9	3	3	10	3	3	11	3	3
Підписання мирної угоди	5	2	3	8	2	3	9	3	3	9	3	3

Зовнішні явища (квітень 2024 року)

Зовнішні явища	2024 рік			2025 рік			2026 рік			2027 рік		
	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України
Послаблення, затримка або призупинення фінансової підтримки України зі сторони міжнародних партнерів, зокрема зменшення обсягу фінансування від ЄС та США (у т.ч. внаслідок внутрішньополітичної ситуації в країнах-партнерах)	13	3	4	13	3	4	11	3	4	11	3	3
Глибока соціалізація значної частини біженців за кордоном із мінімальною ймовірністю їх повернення у майбутньому, продовження у зв'язку з цим відтоку населення з України (чоловіки поїдуть до своїх сімей) після завершення війни	12	4	3	12	4	3	12	3	3	10	3	3
Введення нових митних тарифів та обмежень, блокування логістики зі сторони країн-партнерів	10	3	3	9	3	3	6	2	3	6	2	3
Повільні процеси інтеграції України до ЄС	7	3	2	7	3	2	6	2	3	6	2	3
Нова світова криза	6	2	3	7	2	3	7	2	3	6	2	3
Суттєве зростання світових цін на продовольство	6	2	3	6	2	3	6	2	3	6	2	3
Суттєве зростання цін на світових енергетичних ринках	5	2	3	6	2	3	6	2	3	6	2	3

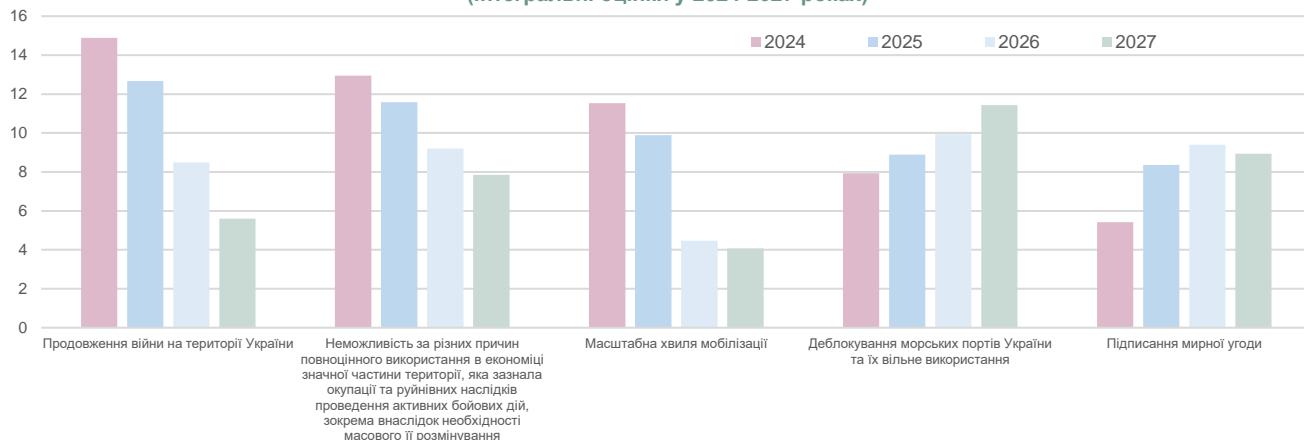
Продовження таблиці 5

Внутрішні ризики / явища (квітень 2024 року)

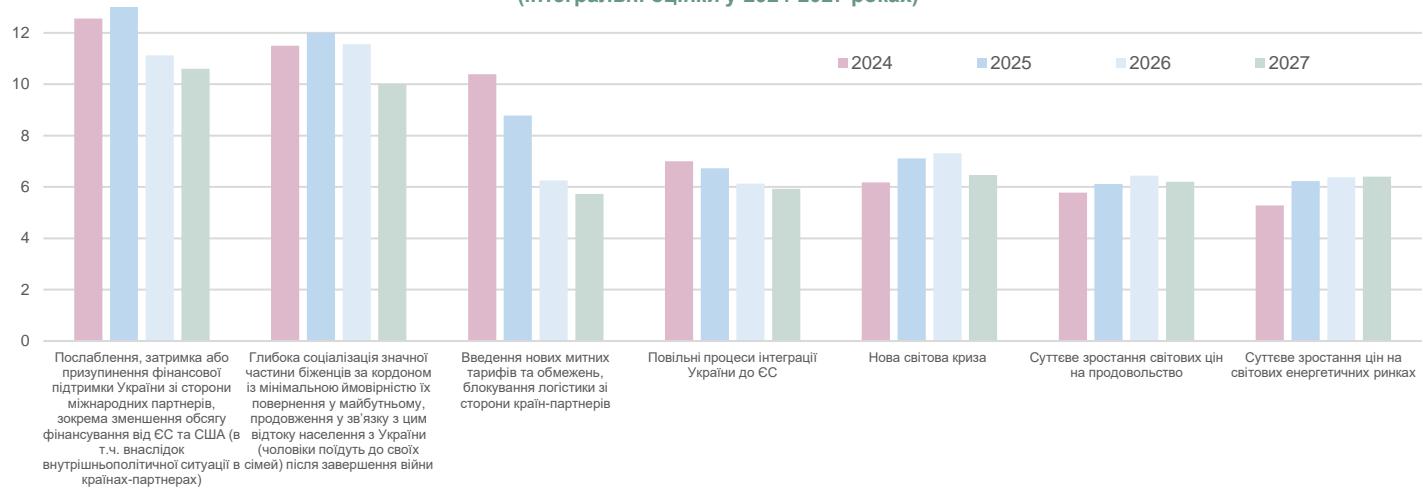
Внутрішні ризики / явища	2024 рік			2025 рік			2026 рік			2027 рік		
	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України
Збереження наявного рівня корупції	11	4	3	11	3	3	10	3	3	9	3	3
Демографічна криза: дефіцит трудових ресурсів – надвеликий відсоток населення, що потребує соціальної підтримки (пенсіонери, діти, інваліди) – гендерний зсув	10	3	3	10	3	3	12	3	4	11	3	3
Збереження низької кредитної активності комерційних банків у реальному секторі	10	4	3	9	3	3	8	3	3	7	3	3
Низький рівень реалізації реформ	9	3	3	9	3	3	8	3	3	8	3	3
Додаткова емісія грошових коштів для фінансування видатків державного бюджету або Пенсійного фонду, інших фондів соціального страхування	9	3	3	9	3	3	8	3	3	8	2	3
Посилення неплатоспроможності суб'єктів економічної діяльності	9	3	3	9	3	3	8	2	3	8	2	3
Зубожіння переважної частини населення	9	3	3	9	3	3	8	3	3	8	2	3
Отримання низького врожаю зернових культур	8	3	3	7	2	3	7	2	3	6	2	3
Значний дефіцит потужності в електроенергетиці (енерготерор)	8	2	3	6	2	3	5	2	3	4	1	3
Стрімке посилення трудової міграції за кордон	7	2	3	7	2	3	8	2	3	8	2	3
Запровадження нової податкової системи	5	2	3	6	2	3	6	2	3	7	2	3

УКРАЇНА: СЦЕНАРІЇ ВІДНОВЛЮВАЛЬНОГО ЗРОСТАННЯ

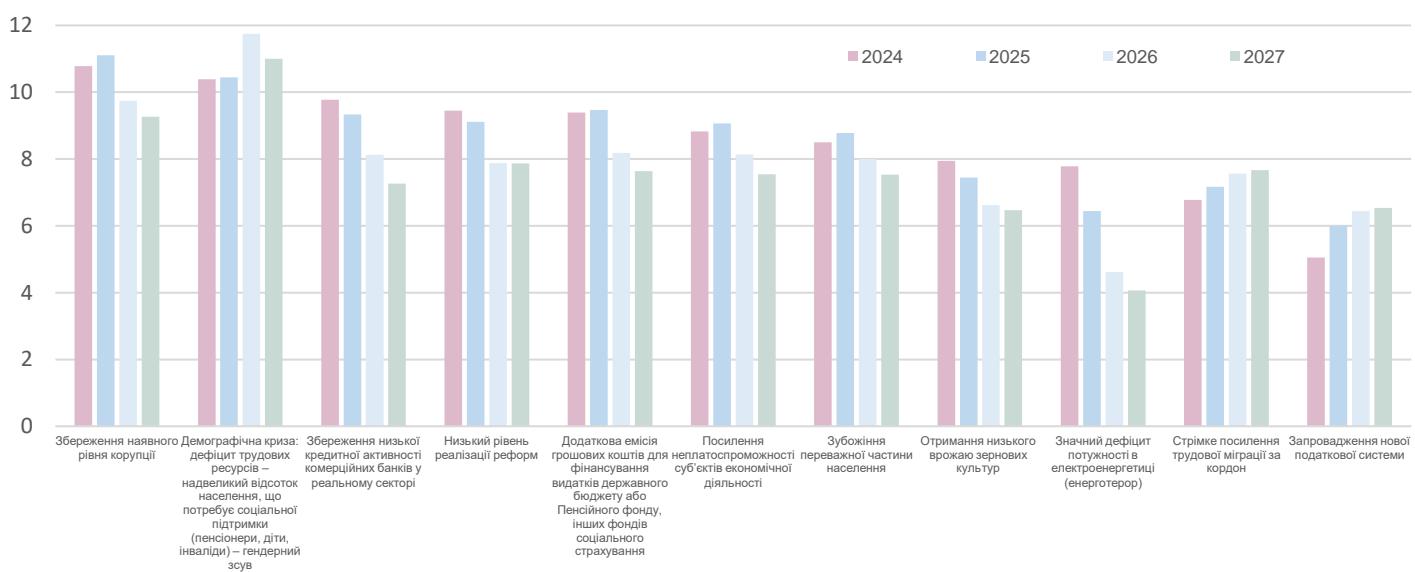
Військові умови (інтегральні оцінки у 2024-2027 роках)

Зовнішні явища (інтегральні оцінки у 2024-2027 роках)

Внутрішні ризики / явища (інтегральні оцінки у 2024-2027 роках)

ДОДАТКИ

Таблиця 6

ОСНОВНІ МАКРОЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ ЗА 2015-2023 РОКИ

Показники ¹	Період	Звіт								
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 ²
Національні рахунки, млрд гривень										
Номінальний ВВП		1 988,5	2 385,4	2 981,2	3 560,3	3 977,2	4 222,0	5 450,8	5 239,1	6 537,8
Споживання		1 723,6	2 032,3	2 618,1	3 209,3	3 705,1	3 908,8	4 734,3	5 469,3	6 916,7
Валове нагромадження		316,8	518,2	595,2	661,8	592,2	377,1	788,6	634,6	989,2
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг		-51,9	-165,2	-232,1	-310,8	-320,1	-63,9	-72,0	-864,8	-1 368,1
Національні рахунки, %, річна зміна										
Реальний ВВП		-9,8	2,4	2,4	3,5	3,2	-3,8	3,4	-28,8	5,3
Споживання		-15,2	2,0	8,4	7,1	5,3	1,2	5,5	-15,5	7,2
Валове нагромадження основного капіталу		-9,2	20,4	16,1	16,6	11,7	-21,3	9,3	-33,9	52,9
Експорт товарів та послуг		-13,2	-1,8	3,9	-1,4	7,3	-5,8	-8,6	-42,0	-5,4
Імпорт товарів та послуг		-16,7	9,3	12,9	2,8	5,7	-6,4	14,2	-17,4	8,5
Випуск окремих секторів економіки, %, річна зміна										
Сільське господарство		-4,8	6,3	-2,2	8,2	1,4	-10,1	16,4	-25,0	-
Промислове виробництво		-12,3	4,0	1,1	3,0	-0,5	-4,5	1,9	-36,7	5,9
Інфляція, індекс (%)										
Індекс споживчих цін (середній за рік)		148,7	113,9	114,4	110,9	107,9	102,7	109,4	120,2	112,9
грудень до грудня попереднього року		143,3	112,4	113,7	109,8	104,1	105,0	110,0	126,6	105,1
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)		136,0	120,5	126,4	117,4	104,1	98,4	140,8	147,3	-
грудень до грудня попереднього року		125,4	135,7	116,5	114,2	92,6	114,5	162,2	138,2	-
Зовнішній сектор, млрд дол. США										
Рахунок поточних операцій		5,0	-1,9	-3,5	-6,4	-4,1	5,3	-3,9	8,0	-9,2
Обсяг експорту товарів та послуг		47,9	46,0	53,9	59,2	63,6	60,7	81,5	57,5	51,1
Обсяг імпорту товарів та послуг		50,2	52,5	62,7	70,6	76,1	63,1	84,2	83,3	88,5
Фінансовий рахунок		4,6	-3,1	-6,0	-9,3	-10,1	3,3	-4,4	11,1	-18,5
Прямі іноземні інвестиції (сальдо)		0,2	-4,0	-3,4	-4,9	-5,2	0,1	-7,5	-0,2	-4,2
Валові міжнародні резерви України (на кінець періоду)		13,3	15,5	18,8	20,8	25,3	29,1	30,9	28,5	40,5
Обмінний курс, грн/дол. США										
Середньорічний		21,84	25,55	26,60	27,20	25,85	26,96	27,29	32,34	36,57
На кінець року		24,00	27,19	28,07	27,69	23,69	28,27	27,28	36,57	37,98
Державні фінанси, млрд гривень										
Доходи зведеного бюджету		652,0	782,9	1 017,0	1 184,3	1 289,8	1 376,7	1 662,3	2 196,6	3 104,8
Видатки зведеного бюджету		679,9	835,8	1 057,0	1 250,2	1 372,4	1 595,4	1 845,4	3 043,9	4 441,4
Сальдо зведеного бюджету		-30,9	-54,8	-47,9	-67,8	-87,3	-224,5	-187,8	-845,0	-1 331,5
Державний борг (прямий та гарантований)		1 572,2	1 929,8	2 141,8	2 168,4	1 998,3	2 551,9	2 672,1	4 075,5	5 519,5
Соціальні показники										
Рівень безробіття (за методологією МОП), у % до робочої сили віком 15-70 років		9,1	9,3	9,5	8,8	8,2	9,5	9,9	-	-
Середньомісячна заробітна плата працівників, гривень		4 195	5 183	7 104	8 865	10 497	11 591	14 014	14 847	17 442

¹Дані з 2015 року наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях, із 2022 року – без урахування тимчасово окупованих російською федерацією територій та частини територій, на яких ведуться (велися) боїві дії.²Деякі показники за 2023 рік відсутні, враховуючи норми Закону України від 03.03.2022 № 2115-IX «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни», у період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення, призупиняється подання звітності суб'єктів господарювання органам державної статистики та, відповідно, публікація всієї повноти статистичної інформації

Таблиця 7

ДИНАМІКА КОНСЕНСУС-ПРОГНОЗУ НА 2024 РІК

(липень 2020 – квітень 2024 року)

Показник	Період	2024							
		07/2020	04/2021	10/2021	04/2023	10/2023	Відхилення (10/2023 до 04/2023)	04/2024	Відхилення (04/2024 до 10/2023)
Національні рахунки, млрд гривень									
Номінальний ВВП	6 222,3	6 015,0	7 186,6	7 211,5	7 366,2	+2,1%	7515,4	+2,0%	
Національні рахунки, %, річна зміна									
Реальний ВВП	4,5	3,9	4,0	3,8	4,2	+0,4 в.п.	3,6	-0,7 в.п.	
Споживання	3,5	3,8	3,6	2,6	2,6	0 в.п.	2,6	0 в.п.	
Валове нагромадження основного капіталу	9,3	9,7	12,0	12,9	10,3	-2,6 в.п.	10,3	-0,1 в.п.	
Експорт товарів та послуг	5,3	3,5	2,5	4,1	5,8	+1,7 в.п.	6,0	+0,2 в.п.	
Імпорт товарів та послуг	7,4	5,9	4,3	5,7	5,5	-0,2 в.п.	5,8	+0,3 в.п.	
Випуск окремих секторів економіки, %, річна зміна									
Сільське господарство	3,0	2,7	2,0	5,8	0,3	-5,5 в.п.	0,5	+0,2 в.п.	
Промислове виробництво	4,4	3,8	4,4	2,7	4,9	+2,2 в.п.	3,6	-1,3 в.п.	
Інфляція, індекс (%)									
Індекс споживчих цін (середній за рік)	105,1	105,3	106,0	115,0	109,4	-5,6 в.п.	107,4	-2,1 в.п.	
грудень до грудня попереднього року	105,0	105,1	106,0	111,0	109,1	-1,9 в.п.	108,5	-0,6 в.п.	
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)	106,0	108,0	108,0	120,5	116,6	-3,9 в.п.	115,7	-0,9 в.п.	
грудень до грудня попереднього року	105,7	107,0	107,0	116,4	112,0	-4,4 в.п.	112,1	+0,1 в.п.	
Зовнішній сектор, млрд дол. США									
Рахунок поточних операцій	-2,0	-4,0	-4,8	-8,4	-13,5	-5,1 млрд	-13,3	+0,2 млрд	
Обсяг експорту товарів та послуг	74,5	74,7	81,7	59,2	55,0	-7,1%	53,5	-2,8%	
обсяг експорту товарів	x	x	x	42,5	39,3	-7,6%	36,7	-6,6%	
Обсяг імпорту товарів та послуг	87,5	82,0	85,8	90,1	91,1	+1,1%	90,0	-1,2%	
обсяг імпорту товарів	x	x	x	66,1	68,8	+4,0%	69,5	+1,0%	
Фінансовий рахунок	-4,5	-10,0	-6,7	-6,8	-12,9	+6,1 млрд	-11,9	-1,0 млрд	
Прямі іноземні інвестиції	-4,2	-3,4	-5,6	-2,8	-3,3	+0,6 млрд	-3,1	-0,2 млрд	
Валові міжнародні резерви України (на кінець періоду)	28,6	27,6	30,8	30,3	41,0	+10,8 млрд	40,0	-1,0 млрд	

Продовження таблиці 6

Показник	Період	2024							
		07/2020	04/2021	10/2021	04/2023	10/2023	Відхилення (10/2023 до 04/2023)	04/2024	Відхилення (04/2024 до 10/2023)
Зовнішній сектор, % ВВП									
Рахунок поточних операцій		-1,0	-1,9	-1,9	-5,0	-7,3	-2,3 в.п.	-7,1	+0,2 в.п.
Обсяг експорту товарів та послуг		35,8	36,1	32,0	35,5	29,9	-5,6 в.п.	28,7	-1,2 в.п.
обсяг експорту товарів		x	x	x	25,5	21,3	-4,2 в.п.	19,7	-1,6 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг		42,0	39,7	33,7	54,1	49,4	-4,7 в.п.	48,3	-1,1 в.п.
обсяг імпорту товарів		x	x	x	39,7	37,4	-2,3 в.п.	37,3	-0,1 в.п.
Фінансовий рахунок		-2,7	-5,9	-3,8	-7,2	-12,6	+5,4 в.п.	-13,2	+0,6 в.п.
Прямі іноземні інвестиції		-2,0	-1,6	-2,2	-1,7	-1,8	+0,1 в.п.	-1,7	-0,1 в.п.
Валові міжнародні резерви України (на кінець періоду)		13,7	13,4	12,1	18,2	22,3	+4,1 в.п.	21,5	-0,8 в.п.
Зовнішній сектор, %, річна зміна (вартісний вимір)									
Обсяг експорту товарів та послуг		8,4	5,9	6,6	8,8	9,6	+0,8 в.п.	4,7	-4,9 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг		8,2	6,8	8,0	6,2	7,9	+1,7 в.п.	1,7	-6,2 в.п.
Обмінний курс, грн/дол. США									
Середньорічний		29,85	29,12	28,20	43,30	40,00	-7,6%	40,33	+0,8%
На кінець року		32,25	29,60	29,00	42,70	41,35	-3,2%	41,67	+0,8%
Державні фінанси, млрд гривень									
Доходи зведеного бюджету		1 723,0	1 865,0	1 992,5	2 788,6	2 442,9	-12,4%	2441,9	-0,04%
Видатки зведеного бюджету		1 840,0	2 045,0	2 169,0	3 866,0	3 750,3	-3,0%	3986,2	+6,3%
Сальдо зведеного бюджету		-124,8	-172,0	-177,7	-1 077,4	-1 307,4	+230,0 млрд	-1544,4	+237,0 млрд
Державний борг (прямий та гарантований)		2 412,5	2 726,9	2 175,0	6 329,7	6 944,8	+9,7%	7244,0	+4,3%
Державні фінанси, % ВВП									
Доходи зведеного бюджету		31,1	31,0	27,7	38,7	33,2	-5,5 в.п.	32,5	-0,7 в.п.
Видатки зведеного бюджету		33,2	34,0	30,2	53,6	50,9	-2,7 в.п.	53,0	+2,1 в.п.
Сальдо зведеного бюджету		-2,3	-2,9	-2,5	-14,9	-17,7	+2,8 в.п.	-20,5	+2,8 в.п.
Державний борг (прямий та гарантований)		43,6	45,3	30,3	87,8	94,3	+6,5 в.п.	96,4	+2,1 в.п.
Соціальні показники									
Кількість зайнятих економічною діяльністю у віці 15-70 років, млн осіб		x	x	x	12,4	12,8	+3,6%	12,4	-3,5%
Кількість безробітних у віці 15-70 років (за методологією МОП), млн осіб		x	x	x	2,1	1,8	-12,8%	2,5	+38,8%
Рівень безробіття (за методологією МОП), % до робочої сили віком 15–70 років		8,2	8,4	8,5	15,3	12,2	-3,1 в.п.	18,2	+6,0 в.п.
Середньомісячна заробітна плата працівників, гривень		17 660	18 557	19 000	19 064	18 700	-1,9 в.п.	20581,3	+10,1 в.п.

Таблиця 8

ДИНАМІКА КОНСЕНСУС-ПРОГНОЗУ НА 2025-2027 РОКИ

(квітень 2023 – квітень 2024 року)

Показник	Період	2025					2026					2027
		04/2023	10/2023	Відхилення (10/2023 до 04/2023)	04/2024	Відхилення (04/2024 до 10/2023)	04/2023	10/2023	Відхилення (10/2023 до 04/2023)	04/2024	Відхилення (04/2024 до 10/2023)	04/2024
Національні рахунки, млрд грн												
Номінальний ВВП	8 289,8	8 534,9	+3,0%	8707,0	+2,0%	9 657,5	9 416,1	-2,5%	9997,6	+6,2%	11 203,9	
Національні рахунки, %, річна зміна												
Реальний ВВП	5,2	5,5	+0,3 в.п.	3,5	-2,0 в.п.	4,8	5,5	+0,7 в.п.	5,0	-0,5 в.п.	4,5	
Споживання	4,1	4,0	-0,1 в.п.	3,0	-1,0 в.п.	5,5	4,7	-0,8 в.п.	2,9	-1,8 в.п.	3,3	
Валове нагромадження основного капіталу	18,6	15,4	-3,2 в.п.	10,0	-5,4 в.п.	17,0	14,6	-2,4 в.п.	14,0	-0,6 в.п.	14,6	
Експорт товарів та послуг	5,8	5,6	-0,2 в.п.	8,5	+2,9 в.п.	7,5	5,2	-2,3 в.п.	9,0	+3,8 в.п.	13,7	
Імпорт товарів та послуг	7,1	5,1	-2,0 в.п.	4,8	-0,4 в.п.	8,8	8,3	-0,5 в.п.	7,4	-0,9 в.п.	5,5	
Випуск окремих секторів економіки, %, річна зміна												
Сільське господарство	5,3	3,9	-1,4 в.п.	2,6	-1,4 в.п.	6,2	5,7	-0,5 в.п.	3,1	-2,6 в.п.	3,9	
Промислове виробництво	5,9	5,1	-0,8 в.п.	3,6	-1,5 в.п.	6,8	5,6	-1,2 в.п.	4,0	-1,6 в.п.	5,0	
Інфляція, індекс (%)												
Індекс споживчих цін (середній за рік)	109,2	108,5	-0,7 в.п.	108,8	+0,3 в.п.	108,0	107,1	-0,9 в.п.	108,5	+1,4 в.п.	106,7	
грудень до грудня попереднього року	109,8	108,0	-1,8 в.п.	109,2	+1,2 в.п.	109,5	106,8	-2,7 в.п.	109,2	+2,4 в.п.	107,0	
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)	113,9	110,3	-3,6 в.п.	112,0	+1,7 в.п.	111,5	109,8	-1,7 в.п.	111,8	+2,0 в.п.	110,4	
грудень до грудня попереднього року	113,7	110,0	-3,7 в.п.	111,4	+1,4 в.п.	110,6	108,2	-2,4 в.п.	112,3	+4,1 в.п.	108,5	
Зовнішній сектор, млрд дол. США												
Рахунок поточних операцій	-5,5	-9,3	-3,8 млрд	-17,4	-8,1 млрд	-7,4	-8,3	-0,9 млрд	-17,7	-9,4 млрд	-18,6	
Обсяг експорту товарів та послуг	66,8	67,1	+0,4%	58,9	-12,3%	78,7	73,2	-7,0%	65,0	-11,2%	74,3	
обсяг експорту товарів	49,8	49,1	-1,4%	39,8	-18,9%	58,7	59,0	+0,5%	48,5	-17,9%	57,4	
Обсяг імпорту товарів та послуг	88,2	94,2	+6,8%	91,6	-2,7%	106,6	106,4	-0,2%	94,8	-10,9%	100,7	
обсяг імпорту товарів	68,9	76,5	+11,0%	71,7	-6,3%	78,4	87,9	+12,1%	74,9	-14,8%	81,4	
Фінансовий рахунок	-7,4	-9,6	+2,2 млрд	-18,7	+9,1 млрд	-8,8	-14,3	+5,5 млрд	-18,8	+4,5 млрд	-17,2	
Прямі іноземні інвестиції	-4,8	-4,1	-0,7 млрд	-3,2	-1,0 млрд	-4,5	8,3	+3,8 млрд	-4,7	+3,6 млрд	-6,2	
Валові міжнародні резерви України (на кінець періоду)	31,5	42,4	+10,9 млрд	39,0	-3,4 млрд	31,5	42,1	+10,6 млрд	37,5	-4,6 млрд	38,0	

Продовження таблиці 8

Показник	Період	2025					2026					2027
		04/2023	10/2023	Відхилення (10/2023 до 04/2023)	04/2024	Відхилення (04/2024 до 10/2023)	04/2023	10/2023	Відхилення (10/2023 до 04/2023)	04/2024	Відхилення (04/2024 до 10/2023)	04/2024
Зовнішній сектор, % ВВП												
Рахунок поточних операцій	-3,1	-4,6	-1,5 в.п.	-8,6	-4,0 в.п.	-3,6	-3,6	0 в.п.	-8,2	-4,6 в.п.	-7,7	
Обсяг експорту товарів та послуг	37,1	33,2	-3,9 в.п.	28,9	-4,3 в.п.	37,9	31,9	-6,0 в.п.	30,1	-1,8 в.п.	30,7	
обсяг експорту товарів	27,7	24,3	-3,4 в.п.	19,5	-4,8 в.п.	28,2	25,7	-2,5 в.п.	22,4	-3,3 в.п.	23,8	
Обсяг імпорту товарів та послуг	49,0	46,6	-2,4 в.п.	44,9	-1,7 в.п.	51,3	46,3	-5,0 в.п.	43,8	-2,5 в.п.	41,7	
обсяг імпорту товарів	38,3	37,9	-0,4 в.п.	35,2	-2,7 в.п.	37,7	38,3	+0,6 в.п.	34,6	-3,7 в.п.	33,7	
Фінансовий рахунок	-7,9	-9,4	+1,5 в.п.	-19,5	+10,1 в.п.	-8,2	-11,8	+3,6 в.п.	-20,0	-8,2 в.п.	-16,1	
Прямі іноземні інвестиції	-2,6	-2,0	-0,6 в.п.	-1,5	-0,5 в.п.	-2,2	-3,6	+1,4 в.п.	-2,2	+1,4 в.п.	-2,6	
Валові міжнародні резерви України (на кінець періоду)	17,5	21,0	+3,5 в.п.	19,1	-1,9 в.п.	15,2	18,3	+3,1 в.п.	17,3	-1,0 в.п.	15,7	
Зовнішній сектор, %, річна зміна (вартісний вимір)												
Обсяг експорту товарів та послуг	8,8	18,2	+9,4 в.п.	8,3	-9,9 в.п.	12,4	12,2	-0,2 в.п.	10,2	-2,0 в.п.	14,3	
Обсяг імпорту товарів та послуг	9,9	9,0	-0,9 в.п.	2,5	-6,5 в.п.	11,5	13,0	+1,5 в.п.	4,1	-8,9 в.п.	5,7	
Обмінний курс, грн/дол. США												
Середньорічний	46,06	42,24	-8,3%	42,70	+1,1%	46,50	40,99	-11,8%	46,22	+12,8%	46,37	
На кінець року	43,50	40,50	-6,9%	44,80	+10,6%	45,00	40,40	-10,2%	46,43	+14,9%	46,68	
Державні фінанси, млрд гривень												
Доходи зведеного бюджету	3 124,1	2 648,0	-15,2%	2812,0	+6,2%	3 452,4	3 047,0	-11,7%	3239,4	+6,3%	3 770,5	
Видатки зведеного бюджету	4 047,0	3 986,0	-1,5%	4120,7	+3,4%	4 336,5	3 961,0	-8,7%	3982,2	+0,5%	4 436,0	
Сальдо зведеного бюджету	-828,0	-1 222,5	+394,5 млрд	-1308,7	+86,2 млрд	-671,5	-909,7	+238,2 млрд	-782,3	-127,5 млрд	-874,4	
Державний борг (прямий та гарантований)	6 298,6	9 097,1	+44,4%	8924,2	-1,9%	5 979,7	7 673,4	+28,3%	9225,0	+20,2%	9 335,0	
Державні фінанси, % ВВП												
Доходи зведеного бюджету	37,7	31,0	-6,7 в.п.	32,3	+1,3 в.п.	35,7	32,4	-3,3 в.п.	32,4	0 в.п.	33,7	
Видатки зведеного бюджету	48,8	46,7	-2,1 в.п.	47,3	+0,6 в.п.	44,9	42,1	-2,8 в.п.	39,8	-2,3 в.п.	39,6	
Сальдо зведеного бюджету	-10,0	-14,3	+4,3 в.п.	-15,0	+0,7 в.п.	-7,0	-9,7	+2,7 в.п.	-7,8	-1,9 в.п.	-7,8	
Державний борг (прямий та гарантований)	76,0	106,6	+30,6 в.п.	102,5	-4,1 в.п.	61,9	81,5	+19,6 в.п.	92,3	+10,8 в.п.	83,3	
Соціальні показники												
Кількість зайнятих економічною діяльністю у віці 15-70 років, млн осіб	12,7	13,0	+2,4%	12,3	-5,1%	13,4	13,5	+0,7%	12,7	-5,9%	13,0	
Кількість безробітних у віці 15-70 років (за методологією МОП), млн осіб	1,9	1,8	-5,3%	2,2	+22,2%	1,9	1,7	-10,5%	2,0	+19,7%	2,0	
Рівень безробіття (за методологією МОП), % до робочої сили віком 15–70 років	14,9	11,7	-3,2 в.п.	15,8	+4,1 в.п.	12,6	11,2	-1,4 в.п.	13,1	+1,9 в.п.	12,8	
Середньомісячна заробітна плата працівників, гривень	22 515	21 518	-4,4 в.п.	23950,0	+11,3 в.п.	26 300	23 889	-9,2 в.п.	27585,0	+15,5 в.п.	30 820	

УКРАЇНА: СЦЕНАРІЇ ВІДНОВЛЮВАЛЬНОГО ЗРОСТАННЯ

Таблиця 9

ДИНАМІКА ІНТЕГРАЛЬНИХ ОЦІНОК РИЗИКІВ / ЯВИЩ НА 2024–2027 РОКИ

Військові умови	Інтегральна оцінка										
	на 2024 рік станом на:			на 2025 рік станом на:			на 2026 рік станом на:			на 2027 рік станом на:	
	квіт.	жовт.	квіт.	квіт.	жовт.	квіт.	квіт.	жовт.	квіт.		
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2024		
Продовження війни на території України	12	16	15	6	9	13	3	7	9	6	
Неможливість за різних причин повноцінного використання в економіці значної частини території, яка зазнала окупації та руйнівних наслідків проведення активних бойових дій, зокрема внаслідок необхідності масового її розмінування	13	13	13	10	9	12	8	3	9	8	
Масштабна хвиля мобілізації	x	x	12	x	x	10	x	x	4	4	
Деблокування морських портів України та їх вільне використання	10	9	8	10	9	9	9	3	10	11	
Підписання мирної угоди	9	6	5	8	8	8	7	3	9	9	

Зовнішні ризики / явища	Інтегральна оцінка											
	на 2024 рік станом на:						на 2025 рік станом на:			на 2026 рік станом на:		
	лип.	квіт.	жовт.	квіт.	жовт.	квіт.	квіт.	жовт.	квіт.	квіт.	жовт.	на 2027 рік станом на:
	2020	2021	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2024	
Зовнішні ризики / явища												
Послаблення, затримка або призупинення фінансової підтримки України зі сторони міжнародних партнерів, зокрема зменшення обсягу фінансування від ЄС	x	x	x	10	12	13	10	12	13	9	12	11
Глибока соціалізація значної частини біженців за кордоном із мінімальною юмовірністю їх повернення у майбутньому, продовження у зв'язку з цим відтоку населення з України (чоловіки пойдуть до своїх сімей) після завершення війни	x	x	x	10	12	12	10	11	12	9	9	12
Введення нових митних тарифів та обмежень, блокування логістики зі сторони країн-партнерів	x	x	x	x	x	10	x	x	9	x	x	6
Повільні процеси інтеграції України до ЄС	x	x	x	7	8	7	6	7	7	5	7	6
Нова світова криза	3	3	5	8	6	6	6	7	7	5	6	7
Суттєве зростання світових цін на продовольство	x	x	x	9	8	6	7	8	6	6	7	6
Суттєве зростання цін на світових енергетичних ринках	4	3	7	8	7	5	7	7	6	6	7	6
Внутрішні ризики / явища												
Збереження наявного рівня корупції	6	9	7	9	11	11	8	10	11	7	9	10
Демографічна криза: дефіцит трудових ресурсів – надвеликий відсоток населення, що потребує соціальної підтримки (пенсіонери, діти, інваліди) – гендерний зсув	x	x	x	12	12	10	10	13	10	10	12	12
Збереження низької кредитної активності комерційних банків у реальному секторі	4	6	6	9	10	10	7	9	9	6	8	8
Низький рівень реалізації реформ	x	x	x	x	x	9	x	x	9	x	x	8
Додаткова емісія грошових коштів для фінансування видатків державного бюджету або Пенсійного фонду, інших фондів соціального страхування	6	8	4	10	10	9	8	9	9	8	8	8
Посилення неплатоспроможності суб'єктів економічної діяльності	x	x	x	9	9	9	7	8	9	6	7	8
Зубожіння переважної частини населення	x	x	x	9	9	9	7	8	9	6	8	8
Отримання низького врізка зернових культур	x	5	4	10	8	8	7	7	7	6	6	7
Значний дефіцит потужності в електроенергетиці (енергетор)	x	x	x	7	10	8	5	6	6	3	4	5
Стрімке посилення трудової міграції за кордон	x	x	6	7	9	7	7	9	7	7	8	8
Запровадження нової податкової системи	x	x	x	5	5	5	6	6	6	5	6	7

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЯСНЕННЯ ДО ТАБЛИЦЬ

Вперше цей випуск містить консенсус-прогноз кількох організацій, розрахований як усереднене значення, для якого основні прогнозні показники були оцінені експертами даних організацій на основі припущення стосовно припинення війни вже у 2024 році.

Інші агреговані номінальні величини та індекси розраховані як медіана відповідних показників, наданих усіма прогнозуючими організаціями-учасниками (експертами) опитування з метою зменшення впливу показників, що знаходяться поза межами найбільшої сукупності прогнозних оцінок, зважаючи на те, що через швидкозмінність подій у вітчизняній економіці та невизначеність й загрози її подальшого розвитку, під час опитування експертів формуються значні варіації / діапазони прогнозних оцінок, наданих усіма прогнозуючими організаціями.

Узагальнені значення величин, що прогнозуються як відсоток від ВВП (зокрема, показники зовнішнього сектору та бюджету), розраховані як відношення медіани номінального значення показника до відповідного значення ВВП розрахованого, також, по медіані. Показники, що прогнозуються у доларах США, розраховані як відсоток від ВВП з використанням медіани обмінного курсу.

Консенсусне значення дефіциту/профіциту бюджету розраховані як різниця між медіаною показників доходів та видатків.

Під час підготовки випуску організаціями-учасниками (експертами) опитування були надані такі матеріали:

- припущення прогнозу щодо економічної політики, яка проводитиметься у 2024–2027 роках, та деякі кількісні екзогенні параметри розвитку (наведені у табл. 2);
- прогноз основних макроекономічних показників на 2024–2027 роки (наведені в табл. 3 та 4);
- експертна оцінка ризиків на 2024–2027 роки (наведені в табл. 5 та 9).

У підготовці випуску брали участь: Наталя Горшкова

Валерія Войтенко

Наталія Барилко

Людмила Хмельюк

Контактна інформація:

Департамент стратегічного планування
та макроекономічного прогнозування
Міністерства економіки України

Електронна адреса: lkhmelyuk@me.gov.ua

Контактний телефон: (044) 200-44-68

© Міністерство економіки України